

Windstroom en werkgelegenheid

Prof.dr. Gerard van Bussel

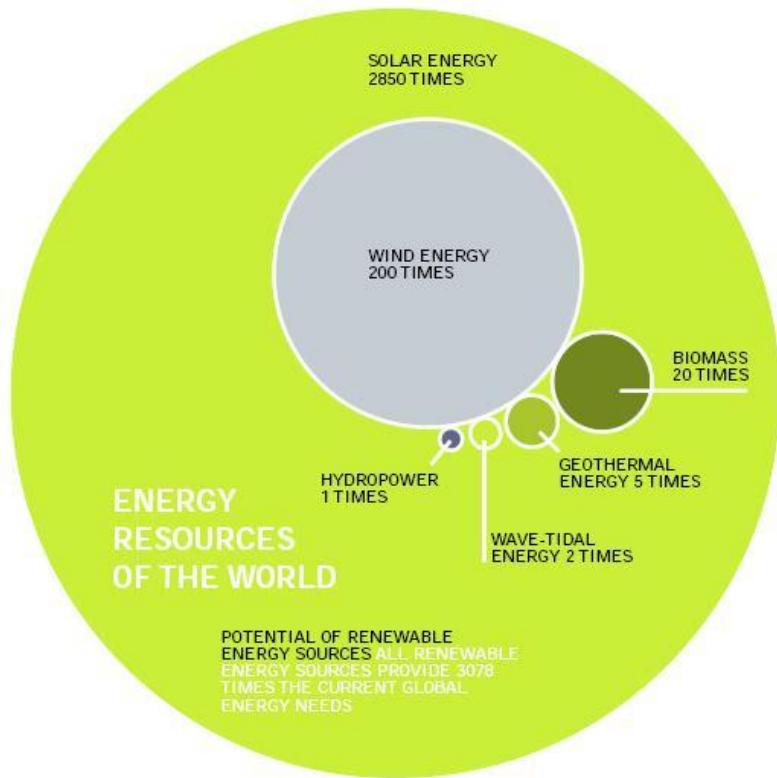
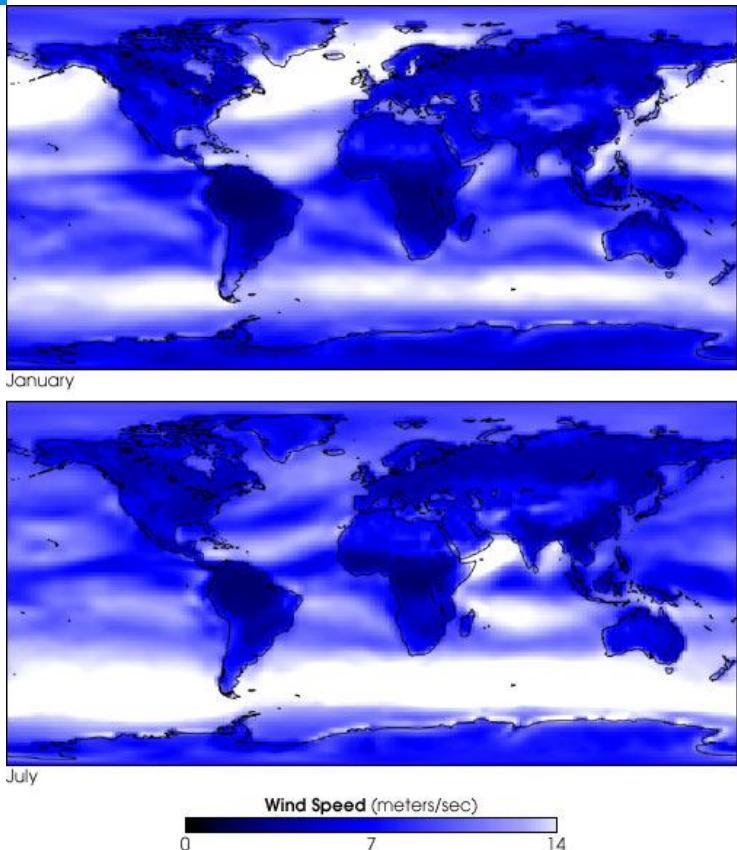
TU Delft, leerstoel windenergie

11 april 2013

Wind waait....

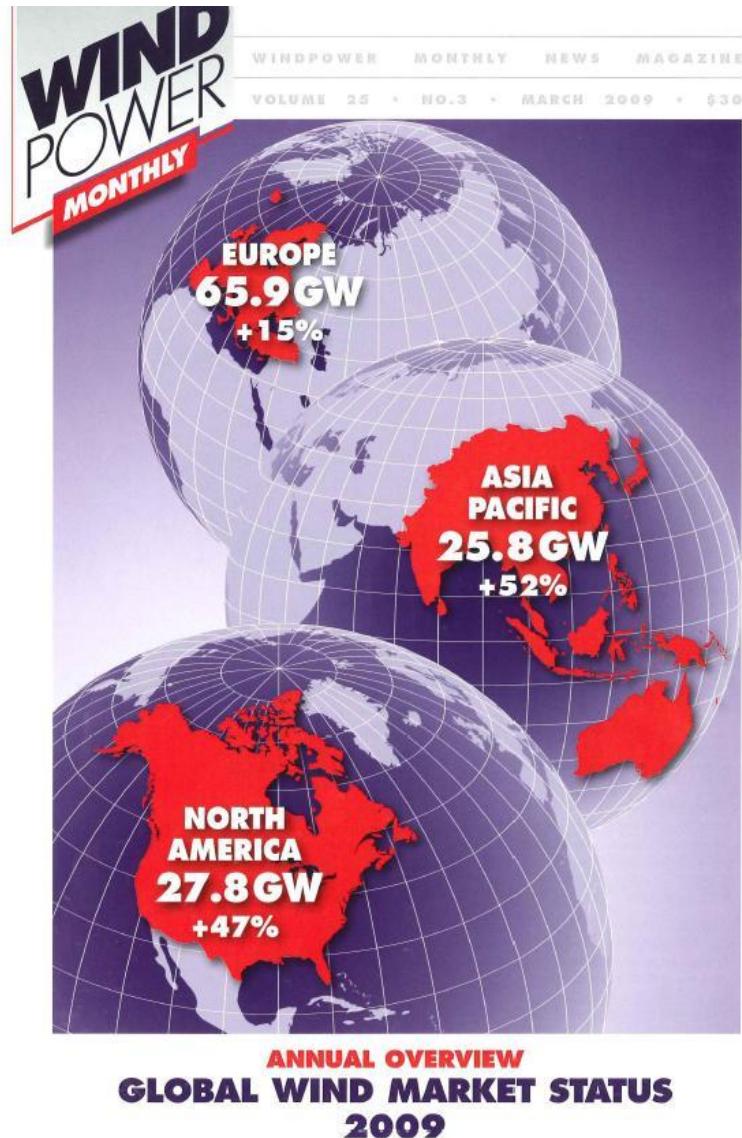
- 200 x meer windenergie dan het huidige energiegebruik
- meer dan 40 x het huidige elektriciteitsverbruik (Harvard 2009)

Wind Werkt.....

Geïnstalleerd Vermogen
begin 2009:

- Europa 66 GW
 - Asia Pacific 26 GW
 - Noord Amerika 28 GW
 - Rest vd wereld 1 GW
- Totaal 121 GW

Wind Werkt.....

Geïnstalleerd Vermogen
begin 2011:

- Europa 86 GW
- Asia Pacific 60 GW
- Noord Amerika 44 GW
- Rest vd wereld 3 GW

Totaal 193 GW

(+59% t.o.v. 2009)

Wind Werkt.....

Geïnstalleerd Vermogen
begin 2013:

- Europa 109 GW
 - Asia Pacific 83 GW
 - N+Z Amerika 71 GW
 - Rest vd wereld 1 GW
- Totaal 264 GW

(+118% t.o.v. 2009)

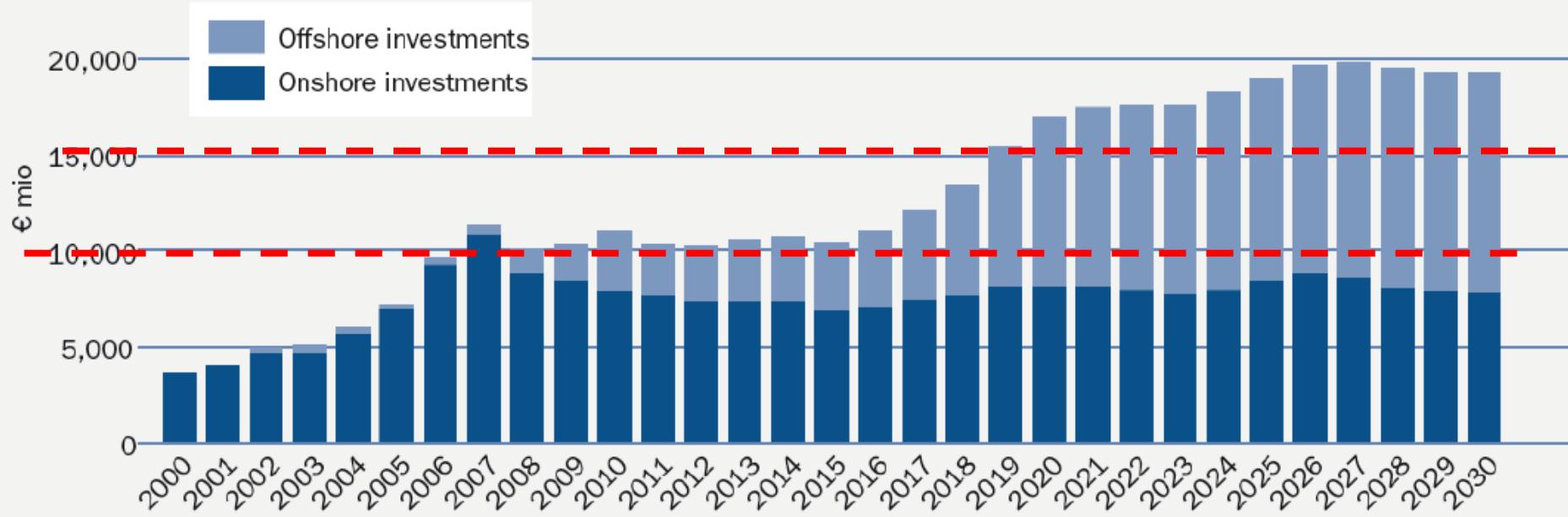
Dus nog steeds 30% groei per jaar!!

State of the nations

Wind faces a tough year but fledgling markets offer hope p23

Investeringen in windenergie per jaar in de EU

Bron: EWEA THE EUROPEAN WIND ENERGY ASSOCIATION 2010

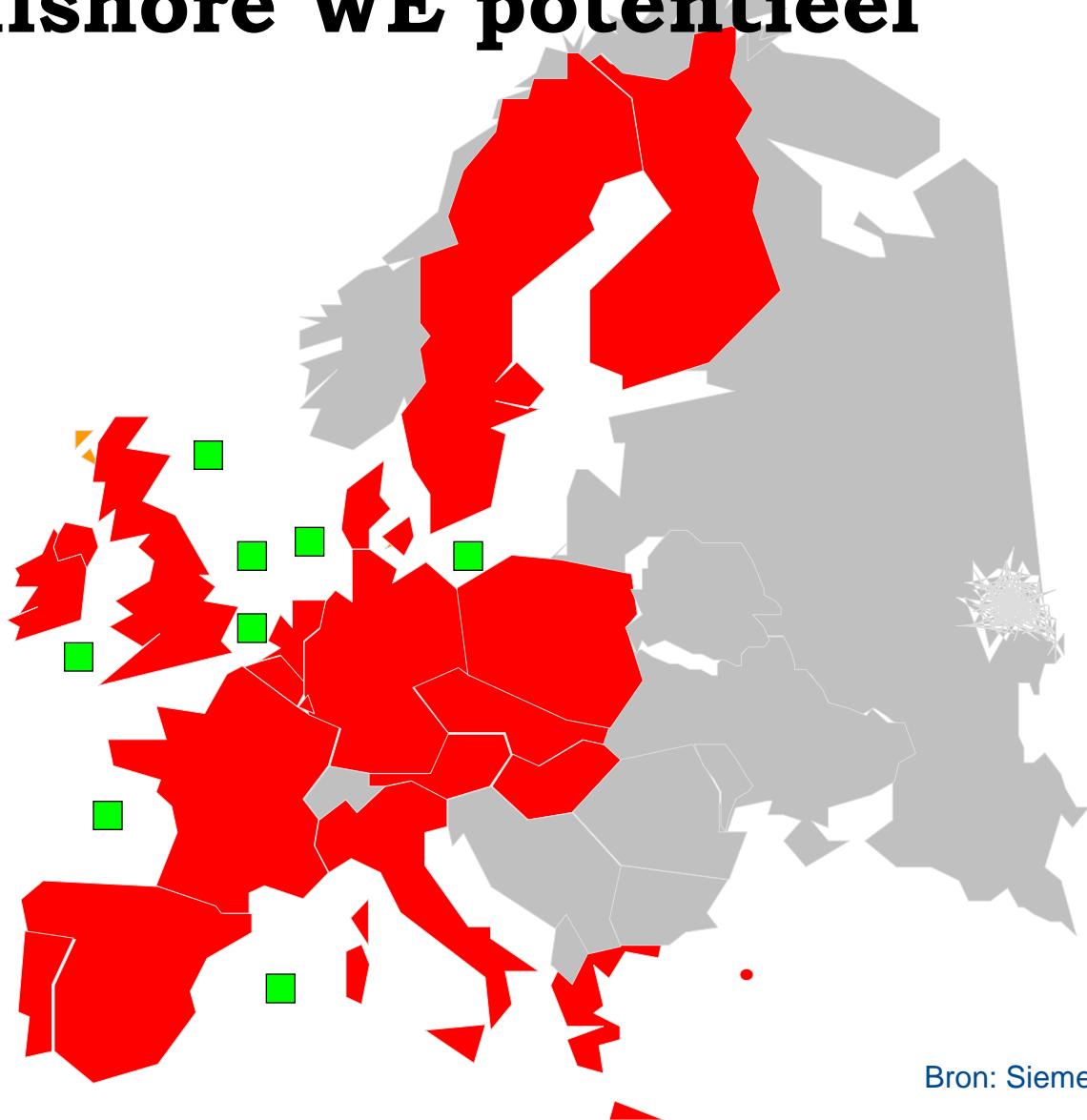
Nu zo'n 10 miljard Euro per jaar
Stijgt naar 15 miljard Euro per jaar in 2020

Europa's offshore WE potentieel

Acht 100x100 km
offshore windparken
produceren 3,000
TWh per jaar

=

Gelijk aan de gehele
huidige gebruik van
elektriciteit in de EU

Bron: Siemens

Wind en Werkgelegenheid

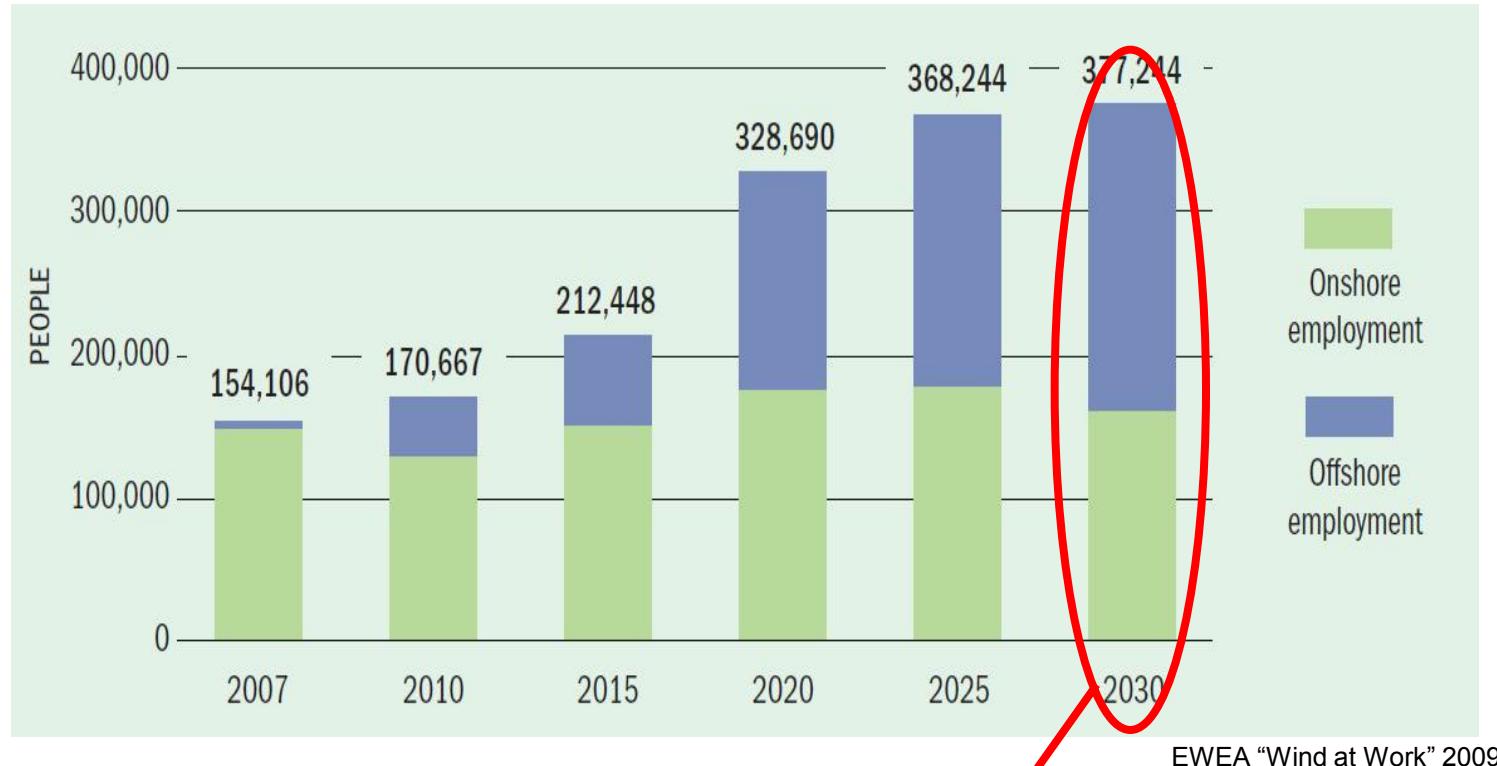
- Hoeveel mensen nodig in EU an NL ?
- Welk onderwijs en welke training ?
- Huidig academisch,HBO VMBO en VBO onderwijs
- Acties nodig ?

Gekwalificeerd personeel is hard nodig!

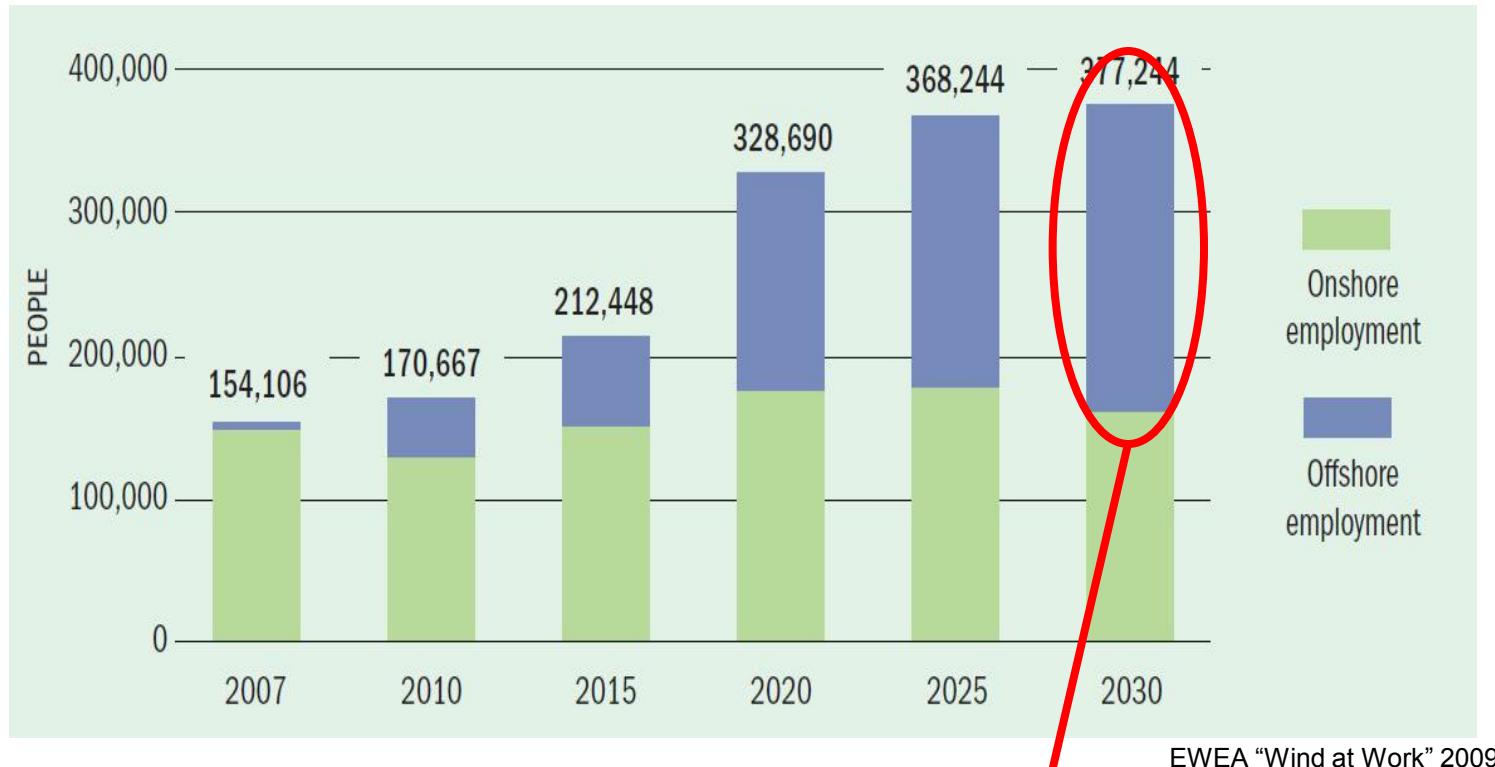
Er werken nu al ~ 185.000 mensen in de wind in de EU

Gekwalificeerd personeel is hard nodig!

En dat zullen er 350.000- 400.000 zijn in 2030

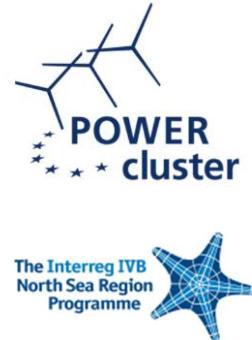
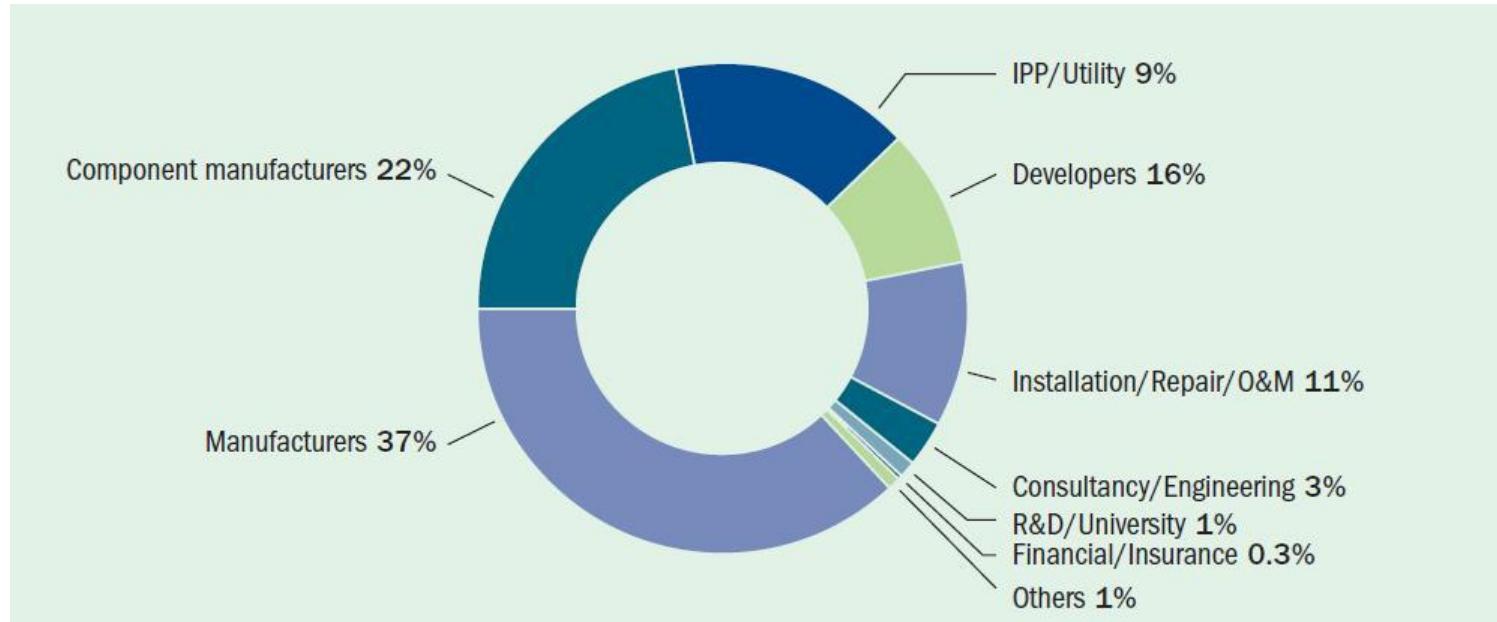
Gekwalificeerd personeel is hard nodig!

En dat zullen er 350.000- 400.000 zijn in 2030

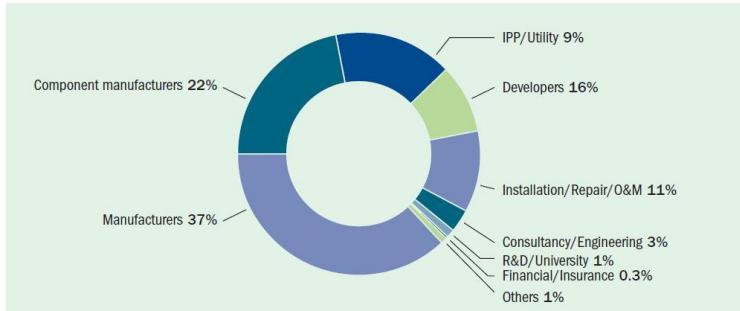
~ 200,000 **nieuwe banen** offshore!!

Welke kwalificaties zijn nodig?

Academics:	EQF levels 6-8: R&D, Engineering, Developers, Others	~ 5 - 10%
Engineers:	EQF levels 4-6: Manufacturing, Installation, O&M etc	~ 30 %
Technicians:	EQF levels 3-5: Manufacturing, Installation, O&M etc	~ 30 - 35 %
"Un"skilled:	EQF levels 1-2: Support: assistance, production, transport	~ 20 %
Rest:	EQF levels 3-8: Management, Finance/insurance, Developer, IPP/Utility	~ 10 %

En hoeveel mensen?

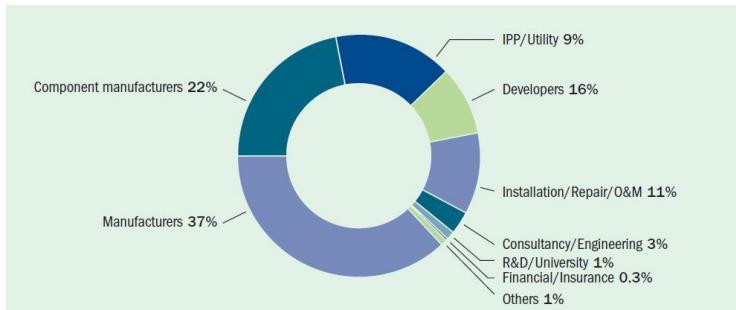

In aantallen: Totaal Gemiddeld/jaar

Academics:	EQF levels 6-8:	35.000	1.750
Engineers:	EQF levels 4-6:	120.000	6.000
Technicians:	EQF levels 3-5:	150.000	7.500
“Un”skilled:	EQF levels 1-2:	60.000	3.000
Rest:	EQF levels 3-8:	35.000	1.750

**20.000
Nieuwe mensen per jaar!!**

En hoeveel mensen?

**Gemiddelde vraag naar Offshore Wind personeel
in de EU per jaar:**

Type:

Academics:

Administrative/Management

Engineers/technicians

Unskilled

Level:

EQF levels 6-8

EQF levels 3-6

EQF levels 3-6:

EQF levels 1-2:

Total

1.250

750

7.000

1.000

Hoeveel nieuwe mensen moeten we opleiden in NL?

- **Aanname:** 12.000 MW offshore windvermogen gerealiseerd in 2020 in NW Europa (nu ~ 4.000 MW)
- Dan is het **Nederlandse aandeel** gelijk aan 7.800 nieuwe banen!!

Sources: WE@Sea, TU Delft, POWER Interreg III

Veel opleidingscapaciteit nodig!

Windopleidingen

academic

vocational

Area of education	Academic (BSc & MSc)	Higher education (incl.poly- technics)	MBO (BOL & BBL)	VMBO & VBO
Site development and legislation	xx	xx		
Financing and insurance	x	xx		
Logistics	x	xx	x	
Production and assembly		x	xx	xx
Transport and installation		xx	xxx	xx
Maintenance and repair		xx	xx	xxx
Monitoring and operation	x	xx	xx	
Safety and risk analysis	xx	xx		
Production and sales	x	xx		

← foundation degree

Source WE@Sea, POWER Interreg III

Veel opleidingscapaciteit nodig!

Windopleidingen

The diagram illustrates the educational requirements for various wind energy sectors. It features two horizontal arrows at the top: one labeled "academic" pointing left, and another labeled "vocational" pointing right. Below these are two columns of education levels: "Academic (BSc & MSc)" and "Higher education (incl. polytechnics)" on the left, and "MBO (BOL & BBL)" and "VMBO & VBO" on the right. A red curved arrow starts at the "Academic" level and points downwards through several wind energy sectors, indicating a "foundation degree" path.

Area of education	Academic (BSc & MSc)	Higher education (incl. polytechnics)	MBO (BOL & BBL)	VMBO & VBO
Site development and legislation	TU Delft	xx		
Financing and insurance		xx		
Logistics		xx	x	
Production and assembly	DUWIND TU Delft Wind Energy Institute	x	xx	xx
Transport and installation	EWEM	xx	xxx	xx
Maintenance and repair		xx	xx	xxx
Monitoring and operation		xx	xx	
Safety and risk analysis	xx	xx		
Production and sales	x	xx		

← foundation degree

Source WE@Sea, POWER Interreg III

Veel opleidingscapaciteit nodig!

Windopleidingen

Area of education	Academic (BSc & MSc)	Higher NHL HOOGESCHOOL	MBO (BOL & BBL)	VMBO & VBO
Site development and legislation	x			
Financing and insurance				
Logistics	x	xx	x	
Production and assembly			xx	xx
Transport and installation			xxx	xx
Maintenance and repair			xx	xxx
Monitoring and operation	x	xx	xx	
Safety and risk analysis	xx	xx		
Production and sales	x	xx		

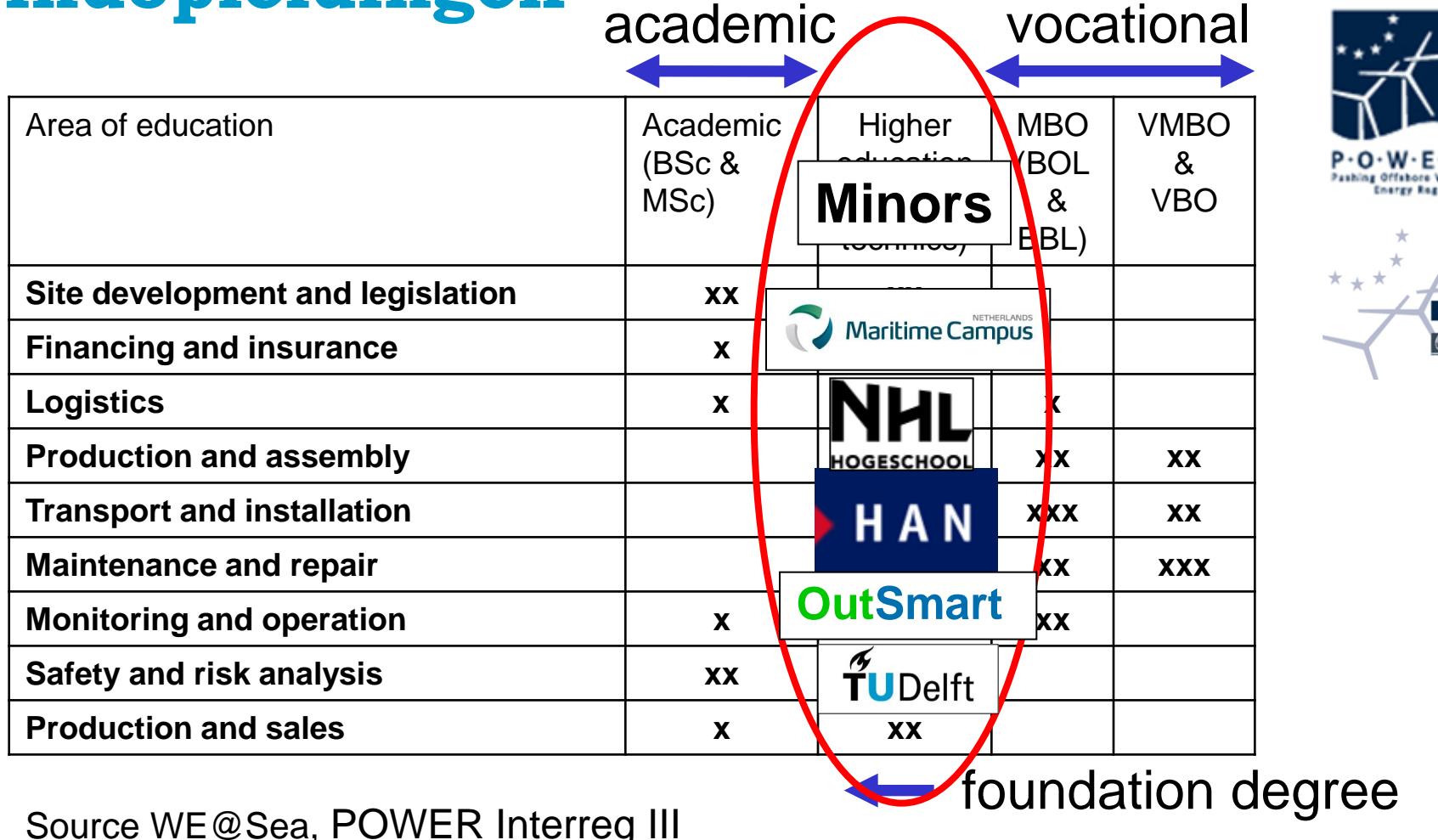
Source WE@Sea, POWER Interreg III

foundation degree

Veel opleidingscapaciteit nodig!

Windopleidingen

Veel opleidingscapaciteit nodig!

Windopleidingen

Area of education	Academic (BSc & MSc)	Higher education (incl.polytechnic)	MBO (BOL &	VMBO & VBO
Site development and legislation	xx	xx		
Financing and insurance	x	xx		
Logistics	x	xx		
Production and assembly			x	
Transport and installation			xx	
Maintenance and repair			xx	x
Monitoring and operation	x	xx		
Safety and risk analysis	xx	xx		
Production and sales	x	xx		

foundation degree

Source WE@Sea, POWER Interreg III

Veel opleidingscapaciteit nodig!

SET/RES opleidingen

Area of education	Academic 3TU.	Higher education (incl.poly- EUROPEAN MASTER IN SUSTAINABLE ENERGY)	MBO (BOL & BBL)	VMBO & VBO
Site development and legislation	3TU MSc in Sustainable Energy Technology			
Financing and insurance				
Logistics		xx	x	
Production and assembly		x	xx	xx
Transport and installation		xx	xxx	xx
Maintenance and repair		xx	xx	xxx
Monitoring and operation		xx	xx	
Safety and risk analysis	xx			
Production and sales	x	ences		

foundation degree

Stel: NL zorgt voor 10% van de opleidingscapaciteit nodig in EU:

- **175 PhD MSc/jaar (nu ~30)**
 - **600 HBO (BSc)/jr (nu ~10)**
 - **750 MBO+VMBO/jr (nu 25?)**
-
- **We zitten pas op 4,5% van de nodige capaciteit!**
 - **Gaat heen en onderwijst!!!**

Wat maakt offshore wind zo fascinerend?

- Het potentieel
- De technologie

Opleiden alleen is niet voldoende!!

Awareness:

- op academisch niveau aanwezig
- veel voorlichting nodig aan scholieren en hun **ouders**
- TKI Wind op Zee neemt actie!!

Energy Academy Europe

Hartelijk dank voor uw aandacht

Vragen?